

	ИНСТРУКЦИЯ		
	ИЗВЕСТИЯВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА ТЪРГОВСКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ ГРАФИЦИ В ПАЗАРЕН СЕГМЕНТ „ДЕН НАПРЕД“		
	Версия: 09	Изм: 4	В сила от: 01.11.2025 г.

УТВЪРДИЛ: **Заличено по чл. 2 от ЗЗЛД**
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:
 /Ангелин Цачев/

I. ЦЕЛ

Настоящата инструкция регламентира реда и организацията за известяване на нетни и брутни графици в пазарен сегмент „ден напред“ в системата за администриране на пазара MMS на Независимия преносен оператор (НПО) и определя отговорностите и задълженията на страните, които са ангажирани с тази дейност.

II. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. „Период на сетълмент“ е интервал от време, равен на 15 минути.
2. „Интервал на доставка“ е интервал от време, равен на периода на сетълмент.
3. Графиките (нетни и брутни), изпращани към системата за администриране на пазара MMS, трябва да съдържат стойности за всички интервали на доставка (96, 92, 100) за деня D.
4. Стойностите, съдържащи се в интервалите на доставка в изпратените графици към системата за администриране на пазара MMS, следва да са в мощностни мерни единици (MAW) съгласно изискванията на ENTSO-E Scheduling System (ESS).
5. Сроковете за известяване и валидиране на нетни и брутни графици са публикувани на интернет страницата на ЕСО ЕАД, позиция:

Електроенергиен пазар → Либерализиран пазар → Документи за участие на пазара → График за изпълнение на дейностите и обмен на информация в системите за администриране на пазара за пазарен сегмент ден напред.

6. Всички срокове за известяване на нетни и брутни графици са в източноевропейско време (EET или EEST).
7. Инструкции за работа със системата за администриране на пазара MMS са публикувани на интернет страницата на ЕСО ЕАД, позиция:

Електроенергиен пазар → MMS система

Линк: <http://www.eso.bg/doc/index.php?market-mms>

	ИНСТРУКЦИЯ		
	ИЗВЕЩАВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА ТЪРГОВСКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ ГРАФИЦИ В ПАЗАРЕН СЕГМЕНТ „ДЕН НАПРЕД“		
	Версия: 09	Изм: 4	В сила от: 01.11.2025 г.

8. Достъпът до системата за администриране на пазара MMS се осъществява през интернет страницата на ЕСО ЕАД, позиция:

Електроенергиен пазар → MMS система → Оперативна система MMS

Линк: <https://webapps.eso.bg/esoprod>

9. ВЕИ производители с инсталирана мощност от 500 kW до 4 MW, присъединени към електроразпределителна мрежа/затворена електроразпределителна мрежа, се обособяват в отделна подгрупа „непреки членове ВЕИ“, която е част от балансиращата група за ВЕИ по чл. 56в, ал. 4 от ПТЕЕ на координаторите на стандартни балансиращи групи.
10. Координатори на специални балансиращи групи с издаден кодов номер за подгрупа по чл. 94а, ал. 3 от ЗЕ, известяват нетни графици от кодовия номер на подгрупата „непреки членове ВЕИ с инсталирана мощност по-малка от 500 kW“, в която влизат ВЕИ производителите по т. 11 от настоящата Инструкция, към кодовия номер на подгрупата по чл. 94а, ал. 3 от ЗЕ.
11. Производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обекти с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 500 kW, които не са достигнали размера на нетното специфично производство и са членове на специалната балансираща група на крайния снабдител, се обособяват в отделна балансираща подгрупа.
12. Всички графици се известяват в системата за администриране на пазара MMS на Независимия преносен оператор съгласно изискванията на ENTSO-E Scheduling System (ESS).
13. Всички графици могат да бъдат въведени директно в системата за администриране на пазара MMS или да бъдат изпратени по електронна поща на адрес: mmsbg.schedules@eso.bg

III. ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗВЕЩАВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА НЕТНИ ГРАФИЦИ

1. Всички търговски участници, регистрирани на пазара на електрическа енергия, известяват нетни графици в системата MMS от кодовия номер (X код) на съответната балансираща група на търговския участник към други балансиращи групи. Отговорността за известяване на графика е на търговския участник или може да бъде прехвърлена на координатор на балансираща група само ако координаторът е поел отговорността за балансиране на участника, съгласно разпоредбите на ПТЕЕ.

2. Всички координатори на балансиращи групи, регистрирани на пазара на електрическа енергия, известяват нетни графици в системата MMS от кодовия номер (X код) на своята балансираща група към кодовите номера (X код) на балансиращи подгрупи в тяхната група, както и към балансиращите групи на други търговски участници. Отговорността за известяване на графичите е на координатора и не може да бъде прехвърлена на друг участник.
3. Графичите за обмен (TPS files) се изпращат към системата MMS съгласно изискванията на Глава Шеста, раздел втори от ПТЕЕ, в срок до 15:30 ч. в деня преди доставката (D-1).
4. Графичите за обмен (TPS files) се изпращат към системата MMS от производители и доставчици на балансиращи услуги, които притежават отделни единици/модули, от кодовия номер на единицата (X код) към кодовия номер на съответния модул (X код) в срок до 15:30 ч. в деня преди доставката (D-1). Тези графици следва да бъдат потвърдени от кодовите номера на съответните модули към кодовия номер на единицата в срок до 15:30 ч. в деня преди доставката (D-1).
5. Графичите за обмен (TPS files) се изпращат към системата MMS от всички координатори на балансиращи групи, които имат в състава си подгрупа по чл. 100, ал. 6 от ЗЕ, от кодовия номер на подгрупата по чл. 100, ал. 6 от ЗЕ (X код) към кодовите номера на подгрупите по чл. 56в, ал. 3 и ал. 4 от ПТЕЕ (X код), съответно към кода на подгрупа „непреки членове ВЕИ“ (X код) и респективно към конкретния ВЕИ/ВЕКП производител (X код) в срок до 15:30 ч. в деня преди доставката (D-1).
Тези графици следва да бъдат потвърдени от кодовия номер на конкретния ВЕИ/ВЕКП производител към кодовите номера на подгрупите по чл. 56в, ал. 3 и ал. 4 от ПТЕЕ, съответно от кода на подгрупа „непреки членове ВЕИ“ към кодовите номера на подгрупите по чл. 56в, ал. 3 и ал. 4 от ПТЕЕ и респективно към кодовия номер на подгрупата по чл. 100, ал. 6 от ЗЕ в срок до 15:30 ч. в деня преди доставката (D-1).
6. Графичите за обмен (TPS files) се изпращат ежедневно към електронна поща на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ с адрес info@fses.bg от координаторите на балансиращи групи, които имат в състава си производители по чл. 162а от Закона за енергетиката (ЗЕ) и производители с обект с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW по Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), за всеки ВЕИ производител, по образец, предоставен от фонда.
7. В срок до 5 работни дни след изтичане на всеки календарен месец, координаторите на стандартни балансиращи групи изпращат към електронна поща на Фонд „Сигурност на Електроенергийната Система“ с адрес info@fses.bg обобщена справка за нетните графици за обмен (TPS files) за всеки ВЕИ производител по чл. 162а от ЗЕ и производители с обект с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW по Закона за енергията от възобновяеми източници в неговата група за предходния месец.

	ИНСТРУКЦИЯ		
	ИЗВЕЩАВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА ТЪРГОВСКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ ГРАФИЦИ В ПАЗАРЕН СЕГМЕНТ „ДЕН НАПРЕД“		
	Версия: 09	Изм: 4	В сила от: 01.11.2025 г.

8. Операторът, при определени критични обстоятелства, регламентирани в Закона за енергетиката и други нормативни документи, може да удължи сроковете за изпращане на нетни и брутни графици (TPS и PPS files) от търговските участници в деня преди доставката (D-1).
9. В случай на несъответствие за даден/и интервал/и на доставка между брутни и нетни графици на отделните единици/модули на доставчик на балансиращи услуги, няма да бъде признато участие в регулиране на съответната единица/модул и ще се счита, че единицата/модула е в търговски небаланс, който се урежда по цените за недостиг и излишък на балансиращия пазар.
10. Операторът при никакви обстоятелства не въвежда вътрешни TPS графици и графици за обмен от името на търговски участник.

IV. ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗВЕЩАВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА БРУТНИ ГРАФИЦИ

1. Всички производители, ССЕС, както и потребители, регистрирани като доставчици на балансиращи услуги, присъединени към електропреносната мрежа, известяват брутни графици (PPS files), към системата MMS, от кодовите номера (X и W кодове), в срок до 15:30 ч. в деня преди доставката (D-1), както следва:
 - a. Производител на електрическа енергия, който е присъединен към електропреносната мрежа, известява брутен график за производство (генерация);
 - b. Потребител на електрическа енергия, който е присъединен към електропреносната мрежа и е регистриран като доставчик на балансиращи услуги, известява брутен график за потребление (консумация);
 - c. ССЕС, което е присъединено като самостоятелен обект към електропреносната мрежа, известява брутен график в режим на зареждане на съоръжението и отделен брутен график в режим на разреждане на съоръжението;
 - d. Производител на електрическа енергия със ССЕС в една точка на присъединяване към електропреносната мрежа, известява брутен график за производствената единица, отделен брутен график на ССЕС в режим на разреждане, както и отделен брутен график в режим на зареждане на ССЕС. Независимо дали произведената електрическа енергия от производствената единица е за директно отдаване в електропреносната мрежа или ще служи за зареждане на ССЕС, стойностите за генерацията/зареждане следва да бъдат включени в брутните графици на инсталациите;
 - e. Кондензационни ТЕЦ и АЕЦ, които са присъединени към електропреносната мрежа, известяват брутни графици за всеки генератор поотделно.

	ИНСТРУКЦИЯ		
	ИЗВЕСТИЯВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА ТЪРГОВСКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ ГРАФИЦИ В ПАЗАРЕН СЕГМЕНТ „ДЕН НАПРЕД“		
	Версия: 09	Изм: 4	В сила от: 01.11.2025 г.

2. Координаторите на балансиращи групи известяват brutни графици (PPS files), агрегирани по технология на производство на електрическа енергия, за производителите и ССЕС, присъединени към електроразпределителната мрежа/ЗРМ, за обектите в тяхната балансираща група. Тези графици се известяват в деня преди доставката (D-1), към ОРМ/ОЗРМ, в срокове, определени от съответните ОРМ/ОЗРМ, както следва:
 - а. В случай на производител на електрическа енергия, присъединен към електроразпределителната мрежа/ЗРМ, се известява брутен график за производство (генерация);
 - б. В случай на ССЕС, което е присъединено като самостоятелен обект към електроразпределителната мрежа/ЗРМ, се известява брутен график в режим на разреждане на съоръжението и отделен брутен график в режим на зареждане на съоръжението;
 - в. В случай на производител на електрическа енергия със ССЕС в една точка на присъединяване към електроразпределителната мрежа, се известява брутен график за производствената единица, отделен брутен график на ССЕС в режим на разреждане, както и отделен брутен график в режима на зареждане на ССЕС. Независимо дали произведената електрическа енергия от производствената единица е за директно отдаване в електроразпределителната мрежа/ЗРМ или ще служи за зареждане на съответното ССЕС, стойностите за генерация/зареждане следва да бъдат включени в brutните графици на инсталациите.
3. ОРМ/ОЗРМ известяват brutни графици (PPS files), агрегирани по технология на производство на електрическа енергия и поотделно за режим на зареждане и режим на разреждане на ССЕС, за кодовите номера (X и W EIC кодове) на съответните технологии, регистрирани в системата за администриране на пазара MMS, в срок до 15:30 ч. в деня преди доставката (D-1).
4. Коригирани brutни графици след 15:30 ч. могат да бъдат изпращани само в сроковете, посочени в „График за изпълнение на дейностите и обмен на информация в системите за администриране на пазара за пазарен сегмент ден напред“, публикуван на интернет страницата на Независимия преносен оператор.
5. Количествата за всеки интервал на доставка, известени в brutните графици (PPS files) на доставчиците на балансиращи услуги, трябва да бъдат съобразени с работните диапазони на единиците/модулите, планирани за работа в деня D, да отчитат прогнозните собствени нужди и предоставената на оператора разполагаемост за допълнителни услуги и да бъдат по-големи или равни на количествата за всеки интервал на доставка, известени в нетните графици за обмен (TPS file).
6. Разполагаемостта за допълнителни услуги за ден на доставка (D) се определя чрез проведените от Независимия преносен оператор тръжни процедури, разпределя се по

	ИНСТРУКЦИЯ		
	ИЗВЕСТИЯВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА ТЪРГОВСКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ ГРАФИЦИ В ПАЗАРЕН СЕГМЕНТ „ДЕН НАПРЕД“		
	Версия: 09	Изм: 4	В сила от: 01.11.2025 г.

единици/модули от класираните доставчици на балансиращи услуги и се изпраща до 15:00 ч. в деня (D-1) на електронна поща с адрес: mms.pps@eso.bg

7. Операторът има право да поиска промяна на брутен график от доставчиците на балансиращи услуги в случаите, когато графикът не е съобразен с изискванията в ПУЕЕС и ПТЕЕ, като изпраща уведомление и мотивите за исканата промяна в срок до 16:30 ч. в деня (D-1).
8. Доставчиците на балансиращи услуги изпращат коригираните брутни графици, съгласно изискванията на Оператора, в срок до 17:00 ч. в деня (D-1).
9. При непостъпване на коригиран график, съгласно изискванията и срока по т. 8, Операторът въвежда в системата MMS брутен график с коригираните стойности от името на обекта.
10. След валидирането на брутните графици, същите се изпращат към системата SCADA/EMS, като служат за задаване на работната точка на отделните единици/модули в деня D.